

DET TALTE ORD GÆLDER

Kunstakademiets nåleøje

31. august 2012

Kære bestyrelsesformand og rektor og ikke mindst kære studerende.

Ref.-nr. 12/000248-04

Det er en ære og en stor fornøjelse at være med til skoleåbningen her på Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering.

Lad mig begynde med at ønske jer tillykke, med at I er kommet igennem nåleøjet og er blevet optaget på Kunstakademiets uddannelser. Det er nogle eftertragtede studier, og det er der god grund til. Der er nemlig tre ting, der karakteriserer studerende herfra: I er dygtige til at kombinere form og funktionalitet, I er engagerede og hårdtarbejdende, og så er I nogle af de kreative hoveder, som skal være med til at sikre Danmarks fremtid.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at knytte lidt flere ord til de tre karakteristika.

Form og funktion hænger sammen

Jeres uddannelser handler om form og æstetik. Men det handler bestemt også om funktionalitet. For form og funktion hænger sammen. Og det er netop de kunstneriske og kreative uddannelsers styrke at kunne kombinere form og funktionalitet.

Arkitektur og design tager udgangspunkt i brugernes behov: Mange gange er det funktionen, der sætter rammerne for et projekts udformning.

Når en byplanlægningsarkitekt skal planlægge et byrum, må han forholde sig til, hvad området skal bruges til – og hvem det bruges af. Hvis man f.eks. arbejder med en plads, skal lyskilderne designes, så de passer ind i det samlede udtryk. Men samtidig kan de have den funktion at holde lyssky typer væk.

Kombinationen af design, funktionalitet og brugervenlighed er afgørende for et produkts værdi.

Mange af jer har sikkert en iPhone i lommen eller en iPad i tasken. Apple er blevet et verdenskendt brand, fordi de har designet et produkt, der kombinerer form og funktionalitet: Det er designmæssig enkelthed kombineret med brugervenlig software.

Engagement og tværfaglighed

Så vidt jeg ved, gælder det for alle tre studier herude, at I bruger rigtig meget tid i værkstederne. At studierne i allerhøjeste grad er fuldtidsstudier. Og at nogle af jer i perioder nærmest lever herude.

For mange af jer, er det her jeres drømmestudie, og det er derfor ikke så underligt, at det virkelig er engagerede studerende, man møder her. Det vil vi gerne understøtte og kvittere for.

Derfor har vi fra regeringens side et ønske om at styrke de kunstneriske uddannelsers muligheder for at forske og skabe en tæt kobling mellem forskningen og det, der sker ude på værkstederne.

Det ønske har vi nu sat handling bag: I finanslovsforslaget, som vi fremlagde for en uge siden, har vi afsat 30 mio. kr. over de næste tre år til forskning inden for arkitektur og design. Ny forskningsbaseret viden skal bidrage til at skabe innovative løsninger på samfundsmæssige udfordringer.

Et andet vigtigt skridt for at kunne tage samfundsudfordringerne op, er at styrke samarbejdet på tværs af studier og fagligheder. For mig at se, er Kunstakademiets fusion et tydeligt eksempel på, at fagmiljøer, der måske tidligere var lidt lukkede om sig selv, nu åbner sig mod hinanden og mod omverden.

I sin tiltrædelsestale tilbage i april sagde rektor blandt andet, at hendes mål for KADK er, at I som studerende mere frit kan kombinere bachelor- og kandidatuddannelser på tværet af studier og studieretninger. Den tanke vil jeg meget gerne støtte op om – en tanke der gælder generelt for de videregående uddannelser.

Det er en stor styrke at kende til andre fagligheder og vide, hvad de kan byde ind med. Det er ofte i mødet med andre fagligheder, at man bliver klogere på sit eget felt, og at nye ideer opstår. Samarbejde på tværs af uddannelser afspejler netop den virkelighed, som dimittenderne møder. Og evnen til at samarbejde på tværs af fagligheder i hverdagen er en kompetence, arbejdsmarkedet efterspørger.

De kreative erhverv er jobskabere

Arkitekter, designere og konservatorer er vigtige for vores samfund: Det er nemlig jeres viden, vi skal leve af i fremtiden. Det er jeres ideer, der skal være med til at skabe nye arbejdspladser. Danmark er allerede internationalt kendt for både design og arkitektur, og den position vil vi fra regeringens side gerne styrke.

Der er lige nu en stigende international interesse for og efterspørgsel efter kreative produkter og services. Den vækst vil vi gerne have del i. Derfor har regeringen nedsat et vækstteam for kreative erhverv. Det skal se på, hvordan vi kan blive endnu bedre til at udnytte det potentiale og de styrker, vi har inden for mode, møbler, design og arkitektur. Det skal også se på, hvordan vi kan få flere danske virksomheder til at bruge jeres kreative kompetencer til at styrke deres innovative arbejde.

Jeg ser frem til at modtage vækstteamets anbefalinger, som kommer til at danne grundlag for regeringens indsats for at styrke væksten på det kreative erhvervsområde.

Som arkitekter og designere er en af jeres hovedopgaver, at reagere på en verden der forandrer sig. At være på forkant med udviklingen. Det er også derfor vi ofte ser innovative løsninger på samfundsmæssige problemer fra netop kreative erhverv som jeres.

For nylig var jeg med til indvielsen af et University College Sjællands nybyggede campus i Roskilde, som var bygget med tanke på energibesparelse. Arkitekterne bag byggeriet havde arbejdet med at udnytte og tilpasse sig omgivelserne bedst muligt: Ud mod den støjende motorvej var bygningen beklædt med tegl, som skulle dæmpe støjen. Ud mod det åbne landskab, mod syd, var der en åben glasfacade, som gav en masse dejligt lys i bygningen. På den måde bliver der sparet energi på både opvarmning og belysning.

Inden for tøjdesign ved jeg, at man flere steder arbejder med Zero-waste, og at I også gør det her på akademiet. Zero-waste er den del af en bæredygtig mode, hvor der ikke må gå stof til spilde under produktionen, så produktionen bliver langt mere miljøvenlig. Det må være en udfordring, kan jeg forestille mig. Men det viser, at der er en vilje til at finde kreative løsninger på samfundsmæssige og globale problemer.

Også inden for konservatorfaget skal der af og til tænkes kreativt for at løse akutte samfundsproblemer: Da et af Danmarks vigtigste oldtidsminder, Jellingestenene, sidste år blev overmalet med graffiti, var mange bange for, at det ikke ville være muligt at fjerne den grønne maling uden at skade stenene. Heldigvis fandt en af nationalmuseets konservatorer, Susanne Trudsø, på en løsning: Graffiti kunne fjernes ved først at rense stenene med acetone, og derefter pakke dem ind i ler og sølvpapir og lade dem stå natten over. På den måde blev stenene rensede uden at tage skade og en vigtig del af danmarkshistorien blev bevaret.

Der er altså god grund til at sige, at jeres kreative studier bidrager til samfundet. For det gør de i høj grad.

Vis, hvad I kan

Kære arkitekt- design og konservatorstuderende.

For nogen af jer er det første gang, I er samlet her i den smukke festsal, for andre er det den sidste skoleåbning, I deltager i. Til jer alle sammen, nye studerende som ældre, vil jeg sige, at I kan være stolte af jeres studier.

Når I i dag tager hul på et nyt skoleår, har I grund til at være optimistiske. I er i gang med nogle uddannelser, som vores samfund har brug for: Uden jer, ville vores samfund blive meget fattigere - både kulturelt og økonomisk.

Jeg siger ikke, at I er garanteret et job, når I er færdige. Det er svære tider. Det ved I. Men jeg er ikke i tvivl om, at I vil kæmpe for at vise, hvad I kan, og vise, at I er en del af løsningen, ikke en del af problemet: At I vil vise, at I tænker form og funktionalitet sammen og også har viljen og lysten til tværfagligt samarbejde. Og at I i allerhøjeste grad kan bidrage til samfundet. Tilbage er kun at sige: Nyd jeres studietid, fordyb jer og bliv klogere. Rigtig godt skoleår og tak for ordet.